શાળા સલામતી સપ્તાહ
ફાઈલ

વર્ષ ૨૦૨૫/૨૬

શાળાનુ નામ : ....

તાલુકો : .... **જિલ્લો :** ....

તારીખ:

આપત્તિ, જોખમ, અસુરક્ષિતતાની સમજ આપવી.

જ્ઞાના જોખમ વ્યવસ્થાપન પ્લાન અંગેની સમજ આપવી.

કટોકટી વ્યવસ્થાપન એ આફત અથવા સંકટ લાવી શકે તેવા જન-માલ હાનીકર્તા જોખમોથી સંગઠનની અતિ મહત્વની કાયમી અસ્કયામતોનું રક્ષણ કરવા માટે તથા તેમના આયોજિત જીવનકાળ પૂરતી તે ચાલુ રહે તેની જોગવાઈ રાખવા માટે ઉપયોગમાં લેવાતી વ્યુહાત્મક સંગઠન ડીઝાઇન વ્યવસ્થાપન પ્રક્રિયાઓ સાથે કામ પાર પાડતા આંતર વિદ્યાકીય ક્ષેત્રનું વર્ગીય નામ છે. આ અસ્કયામતો ને કાં તો જીવિત માણસો, નિર્જીવ વસ્તુઓ, સાંસ્કૃતિક અથવા આર્થિક એમ વિભાગવામાં આવે છે.

જોખમ ઘટાડવાના પ્રયાસો એ જોખમોને આપત્તિમાં વિક્સિત થતાં રોકવાના અથવા આપત્તિની અસરોને ઘટાડવા માટેના પ્રયત્નો છે. જોખમ ઘટાડવાનો આ તબક્કો અન્ય તબક્કાઓ કરતાં એ રીતે જુદો પડે છે કે તે જોખમ ઘટાડવા અથવા સંપૂર્ણપણે દૂર કરવા લાંબા ગાળાના પગલાઓ પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરે છે.

શિક્ષણ સાગર
વર્ષ 2025-26

તારીખ:

પૂર અને વાવાઝોડા જેવી આપત્તિઓ અંગે જાગૃતિ કેળવવી.

બિન માળખાકીય જોખમોને જાણવા અને નિવારણની સમજ આપવી.

કુદરતી વિનાશ એ કુદરતી વિપતિ (ઉદા. તરીકે: પૂર, ભૂકંપ, વાવાઝોડું, જ્વાળામુખી ફાટી નીકળવો, ધરતીકંપ અથવા ભેખડનું ધસી પડવું) ની અસર છે. જે પર્યાવરણને અસર કરે છે અને નાણાકીય, પર્યાવરણીય અને માનવ નુકસાનમાં પરિણમે છે. વિનાશને કારણે થતા નુકસાનનો આધાર વસ્તીની વિનાશ સામે ટકી શકવાની કે તેનાથી રક્ષણ મેળવવાની ક્ષમતા પર આધારિત છે.

આ પ્રકારની સમજણ એકસૂત્રમાં રજૂ કરી શકાય: "જ્યારે આફ્તિ ઘટના સામે લડાયારી આવે ત્યારે વિનાશ સર્જાય છે."

ઘટનાઓ માનવીઓની સામેલગીરી વિના સામાન્ય રીતે નુકસાનકારક અથવા વિનાશકારી હોતી નથી.

વાવાઝોડું (ચક્રવાત)

વાવાઝોડા પહેલાની તૈયારી :

- રહેઠાણની મજબૂતીની ખાતરી કરી લો અને બાંધકામને લગતી ક્ષતિઓ દૂર કરો.
- સમાચારો અને ચેતવણીઓ સતત સાંભળતા રહો.
- આપના રેડિયો સેટને ચાલુ હાલતમાં રાખો, વધારાની બેટરી રાખો.
- સ્થાનિક અધિકારીઓના સતત સંપર્કમાં રહેવા પ્રયત્ન કરો.
- ઢોર-ઢાંખરને ખૂંટાથી છુટા કરી રાખો.
- માછીમારોને દરિયામાં જવું નહીં, બોટ સલામત સ્થળે લાંગરવી.
- અગરિયાઓએ સલામત સ્થળે ખસી જવું.
- આશ્રય લઈ શકાય તેવાં ઊંચા સ્થળો ધ્યાનમાં રાખો.
- સૂકો નાસ્તો, પાણી, થાબળા, કપડાં અને પ્રાથમિક સારવારની કીટ સાથે રાખો.
- અગત્યના ટેલિફોન નંબર હાથ વગા રાખો.

વાવાઝોડા દરમિયાન :

- જર્જરિત મકાન કે વૃક્ષ નીચે આશરો ન લેવા માટે સમજ આપવી.
- રેડિયો પર સમાચાર સાંભળતા રહો અને સૂચનાઓનો અમલ કરો.
- વાવાઝોડા સમયે બહાર નીકળવાનું સાહસ કરવું નહીં.
- વાવાઝોડાના સમયે રેલ મુસાફરી કે દરિયાઈ મુસાફરી હિતાવહ નથી.
- વીજ પ્રવાહ તથા ગેસ કનેક્શન બંધ કરી દેવા સલાહ આપવી.
- દરિયા નજીક, ઝાડ નીચે કે વીજળીના થાંભલા કે લાઈટની નજીક ઊભા રહેશો નહીં.
- વીજળીના થાંભલાથી દૂર રહેવા સલાહ આપવી.
- માછીમારોને દરિયામાં જતા રોકવા અને હોડીઓ સલામત સ્થળે રાખવી.
- અગરિયાઓએ અગરો છોડી સલામત સ્થળે આશ્રય લેવો.
- ખોટી અથવા અધૂરી જાણકારી વાળી માહિતી અર્થાત અફવા ફેલાવતી અટકાવો, આધારભૂત સૂચનાઓને અનુસરો.

વાવાઝોડા બાદ :

- બચાવ કામગીરી માટે ફાયર બ્રિગેડ, પોલીસ, મ્યુનિસિપાલિટી કંટ્રોલ રૂમ તથા તમામ અધિકારીઓની મદદ લેવી.
- અસરગ્રસ્તોની મદદ કરવી, બચાવ કરવો, સલામત સ્થળે લઈ જવા.
- જરૂર પડે તબીબી સારવાર તાત્કાલીક મળી રહે તેવી વ્યવસ્થા કરવી.
- ભારત સરકારશ્રીના હવામાન ખાતા તરફથી મળતી આગાહીઓને અનુસરવું તથા સતત સંપર્કમાં રહેવું.
- અસરગ્રસ્તોને જરૂરી મદદ ઉપલબ્ધ કરાવવી.

તારીખ:

આગ, ભૂકંપ અને માર્ગ અકસ્માત જેવી આપત્તિઓ અંગે જાગૃતિ કેળવવી.

આ આપત્તિઓને જાણવા અને તેના નિવારણની સમજ આપવી.

કુદરતી વિપત્તિ ક્યારે પાડા અલગતા ધરાવતા વિસ્તારોમાં કુદરતી વિનાશમાં પરિણમે છે અને નહીં. ઉદાહરણ તરીકે: વસ્તી વિનાના વિસ્તારોમાં મજબૂત ધરતીકંપ કુદરતી શબ્દ સતત વિવાદાસપદ રહ્યો છે.

કુદરતી વિપતિએ એવી ઘટનાનું જોખમ છે જેની લોકો અથવા પર્યાવરણ પર નકારાત્મક અસર થશે, મોટા ભાગની કુદરતી વિપતિ સંબંધિત છે. ઉદાહરણ તરીકે: ધરતીકંપએ સુનામીમાં પરિણમી શકે છે. ધરતીકંપએ પૃથ્વીના ઉપરના પડના સ્તરનું આકસ્મિક હલન-ચલનનું પરિણામ છે.

ધરતીકંપ જમીનની અંદર ઉત્પત્તિનું પોઈન્ટ ધરાવે છે જેને "ફોકસ" કહેવાય છે. સપાટી પર ફોકસની ઉપર પોઈન્ટ હોય છે જેને "એપીસેન્ટર" (ઉત્પત્તિ સ્થાન) કહેવાય છે.

શિક્ષણ સાગર
વર્ષ 2025-26

જોખમ ઘટાડવાનું એક ઉદાહરણ એ જોખમ પ્રત્યે ખુલ્લી હોય તેવી મિલકત જેમકે આગ લાગી હોય કે ભૂસ્ખલન અથવા જમીન બેસી જાય તેવા વિસ્તારોમાં આવેલી મિલકત ખરીદવાનું ટાળવું એ હોઈ શકે છે.

દ્વિચક્રી વાહન લઈને આવતા વિદ્યાર્થીઓ, વાલીઓ, શિક્ષકો, નાગરિકો હેલ્મેટ પહેરીને જ આવે, ચાલીને આવતા બાળકો તથા નાગરિકો ઝીબ્રા ક્રોસિંગથી જ રસ્તો ઓળંગે તેવો આગ્રહ રાખીએ.

તારીખ:

કુદરતી આપત્તિઓના નિવારણની સમજ :

- શાળામાં રહેલા જોખમકારક અને અસુરક્ષિત કબાટો, પુસ્તકો, ટીવી, કોમ્પ્યુટર, ટેબલો, ખુરશીઓ વગેરે વર્ગમાં સલામત છે કે નહીં તે જાણી લેવું જો સલામત ન હોય તો યોગ્ય કાર્યવાહી કરી સુરક્ષિત કરવું.
- શાળામાં આવતી આપત્તિઓ અંગે બાળકોને જાગૃત કરવા અને તેના નિવારણ માટે શું કરી શકાય અને શું ન કરાય તેની સમજ આપવી.
- ચોમાસા દરમિયાન વર્ગખંડના પંખા કે બલ્બની સ્વીચો કઈ રીતે બંધ કરવી કે ચાલુ કરવી તેની સમજ આપવી.
- પૂર જેવી પરિસ્થિતિમાં ખોરાક (જમવા)ની જરૂરી પ્રાથમિક સાધન-સામગ્રી લઈ જતા રહેવું તે અંગેની વિસ્તારથી સમજણ આપવી.
- વાવાઝોડા જેવી આપત્તિ સમયે મજબૂત અને સુવિધાયુક્ત મકાનનો આશરો લઈ અગાઉથી જ પ્રાથમિક જરૂરી સામગ્રી લઈ સલામત સ્થળે ખસી જવું તે અંગેની સમજ.
- ચોક્કસ, અહીં પોસ્ટ કરેલા દસ્તાવેજનું લખાણ છે:

- શાળામાં આગ લાગે તે નિવારવા માટે બાળકોને શાળાના અગ્નિશામક સાધનોનો પરિચય, તેનો ઉપયોગ અને તેની જાળવણી માટેની સમજ આપવી.
- ભૂકંપ જેવી કુદરતી આપત્તિ સમયે પોતાનો બચાવ કરવા માટે બાળકો કઈ કઈ બાબતોનો આશરો લઈ શકે તેની સમજ કેળવવી જેમ કે માથા પર હાથ રાખી ઘૂંટણિયે પડી બેન્ચીસ નીચે જતા રહેવું અથવા ખૂણામાં માથા પર હાથ રાખી ઊભા રહી જવું જેવી બાબતોની સમજ કેળવી શકાય.
- માર્ગ અકસ્માતને ટાળવા માટે હંમેશા રસ્તો ઓળંગતા વખતે ઝીબ્રા ક્રોસિંગથી જ રસ્તો ઓળંગવો તે અંગેની સમજ કેળવી શકાય અને જરૂર જણાય તો ઝીબ્રા ક્રોસિંગના નમૂનાઓ બાળકોને બતાવી શકાય.
- કોઈને ઈલેક્ટ્રિક શૉટ લાગે ત્યારે કઈ રીતે તેના શરીર પર પંપિંગ કરાય તેની સમજ આપવી.
- કોઈને સર્પ ડંખે તો કઈ રીતે પાટો બાંધી શકાય તેની સમજ આપવી.
- ચોમાસા દરમિયાન ઈલેક્ટ્રિક થાંભલાથી દૂર રહેવું અને આવા શંકાસ્પદ સ્થળોએ જતા પહેલા સંપૂર્ણ તપાસ કરવી તે અંગેનો ખ્યાલ આપવો.

તારીખ :

ચિત્ર સ્પર્ધાનું આયોજન

ક્રમ	વિદ્યાર્થીનું નામ	ધોરણ

શિક્ષણ સાગર
વર્ષ 2025-26

તારીખ :

વક્તૃત્વ સ્પર્ધાનું આયોજન

ક્રમ	વિદ્યાર્થીનું નામ	ધોરણ

: ફોટોગ્રાફ્સ :

SHIKSHAN SAGAR
(શિક્ષણ સાગર)
એપ્લીકેશન ની વિશેષતા

shikshansagar.com
શિક્ષણ સાગર
The King of Education

આ એપ્લીકેશન મુખ્ય ત્રણ વિભાગમાં વહેચવામાં આવી છે .

૧. ટીચર ૨. વિદ્યાર્થી
૩. ટીચર હેલ્પ ડેસ્ક

ટીચર – ઓનલાઈન હાજરી, MDM હાજરી, SAS ગુજરાત, ગુણોત્સવ પોર્ટલ, જ્ઞાનકુંજ પ્રોજેક્ટ, GSHALA લોગીન, આધાર ડાયઝ એન્ટ્રી, શિષ્યવૃત્તિ ઓનલાઈન હાજરી, ખેલ મહાકુંભ એન્ટ્રી, ઈન્સ્પાયર એવોર્ડ એન્ટ્રી, CPF ચેક કરો, ઓનલાઈન PLI – LIC ભરો .

અમારા શિક્ષણ સાગર વોટ્સઅપ ગ્રુપમાં જોઈન થાઓ.

શિક્ષણ સાગર
JOIN GROUP

shikshansagar.com
શિક્ષણ સાગર
The King of Education

વિદ્યાર્થી – પાઠ્યપુસ્તક , પાઠ આયોજન, શિક્ષક આવૃત્તિ, સ્વ અધ્યયનપોથી, ઓનલાઈન MCQ , યુનિટ ટેસ્ટ , એકમનું સ્વાધ્યાય, MP3 કાવ્ય , અધ્યયન નિષ્પતી , અધ્યયન નિષ્પતી આધારિત પ્રશ્નો , સંદર્ભ સાહિત્ય અને આ બધું પાઠ વાઈઝ

ટીચર હેલ્પ ડેસ્ક – શિક્ષક ઉપયોગી મટેરિયલ્સ, તમારું બનાવેલું મટેરિયલ્સ અમને આપો, તમારે જે મટેરિયલ્સ જોઈએ તે અમને કહો, મૂંઝવણ અને માર્ગદર્શન .

અમારા શિક્ષણ સાગર એપ્લીકેશન પ્લે-સ્ટોર માંથી ડાઉનલોડ કરો.

Download
શિક્ષણ સાગર
APPLICATION